

Ödenen şahıs sigorta primlerinin gelir vergisinden indiriminde ücret matrahını oluşturan gelir kalemleri

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	49327596-120[GVK.ÖZ.2020.11]-171273
Tarih	12.11.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 49327596-120[GVK.ÖZ.2020.11]-E.171273

12.11.2020

Konu : Ödenen şahıs sigorta primlerinin gelir vergisinden indiriminde ücret matrahını oluşturan gelir kalemleri

İlgi : 28.01.2020 tarih ve 52547 evrak kayıtlı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Sahil Güvenlik Komutanlığında yüzbaşı rütbesi ile çalıştığınızı, brüt ücretinizin hesabında almış olduğunuz silahlı kuvvetler tazminatı, asayiş tazminatı, gemi tazminatı ve çalıştığınız kurum tarafından sosyal güvenlik kurumuna ödenen primlerin de dikkate alınması gerektiğini belirterek, şahıs sigorta primlerinin indirim konusu yapılacak tutarının hesaplanmasında aylık brüt ücret miktarını oluşturan gelir kalemlerinin neler olduğu hususunda Başkanlığımız görüşünü talep etmektesiniz.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "*Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında, ücretin gerçek safi değerinin işveren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından, aynı maddede 1 ila 5 inci bentlerde sayılan indirimler yapıldıktan sonra kalan miktar olduğu hükme bağlanmış olup, söz konusu fıkranın (3) numaralı bendinde ise "*Sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, engellilik, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (İndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Cumhurbaşkanı bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.)*." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, konuya ilişkin olarak çıkarılan 85 No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde;

"8.2. Ödenen Şahıs Sigorta Primlerinin Ücret Matrahının Tespitinde İndirimi 6327 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yapılan değişiklik uyarınca, 1/1/2013 tarihinden itibaren, vergiye tabi ücret matrahının tespitinde, bireysel emeklilik dışında kalan şahıs sigortaları için ödenen primlerin elde edilen ücretin % 15'ine kadar olan kısmı ücret matrahının tespitinde indirilebilecektir.

Vergiye tabi ücret matrahının tespitinde dikkate alınacak sigorta primleri; sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla;

- Ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait birikim priminin alındığı hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile

- Ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerden

müteşekkildir.

İndirim konusu yapılacak primlerin toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamayacaktır. Yıl içinde asgari ücret tutarında meydana gelebilecek değişiklikler, indirim yapılacak tutarların hesabında dikkate alınacaktır. İndirim konusu yapılacak prim tutarının tespitinde esas alınacak ücret, işveren tarafından çalışana hizmeti karşılığında ödenen aylık (maaş), prim, ikramiye, sosyal yardımlar ve zamlar gibi **vergiye tabi sürekli nitelikteki ödemelerin brüt tutarlarının toplamı** olacaktır.

Gider karşılığı olarak ödenen tutarlar (yapılan gerçek bir giderin karşılığı olsun olmasın) dikkate alınmayacaktır.

Şahıs sigorta primlerinin vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için; şahıs sigorta şirketlerinin Türkiye'de yerleşik ve merkezinin Türkiye'de olması gerekmektedir.

..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Ayrıca, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 17 nci maddesinde, Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında bulunan personele madde hükmü ile belirlenen oranlarda aylıklarla beraber tazminat ödeneceği ve bu tazminatların damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi olmadığı, 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 7 nci maddesinde, maddede belirtilen tutarları geçmemek üzere İçişleri Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre fazla çalışma karşılığı asayiş tazminatı ödeneceği ve bu tazminattan damga vergisi hariç herhangi bir vergi kesintisi yapılmayacağı, 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanununun 17 nci maddesinde de bu Kanunda belirtilen aylık tazminatların damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi olmadığı, hükme bağlanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, ödediğiniz şahıs sigorta primlerinin ücret matrahından indiriminde, indirim konusu yapılacak prim tutarının tespitinde esas alınacak ücret, tarafınıza ödenen aylık (maaş), prim, ikramiye, sosyal yardımlar ve zamlar gibi vergiye tabi sürekli nitelikteki ödemelerin brüt tutarlarının toplamı olacaktır. Göreviniz dolayısıyla tarafınıza ödenen silahlı kuvvetler tazminatı, asayiş tazminatı ve dalış tazminatı gibi tazminatların gelir vergisi kesintisine tabi olmaması nedeniyle, bu tazminatların ödenen şahıs sigorta primlerinin indirim konusu yapılabilecek tutarının hesabında dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026